

Til interne og eksterne høringsparter

J.nr.: 2015-28-31-00124/2015-28-31-00125

Dato: 1. februar 2016

Høring om udkast til ændring af slagtefjerkræbekendtgørelsen samt konsumægsbekendtgørelsen

Fødevarestyrelsen sender hermed udkast til ændring af bekendtgørelse om forholdsregler vedrørende salmonellose hos fjerkræ samt salmonella og campylobacter i slagtefjerkræ m.m. (slagtefjerkræbekendtgørelsen) og bekendtgørelse om bekæmpelse af salmonella i konsumægshønsehold og opdræt hertil (konsumægsbekendtgørelsen) i høring.

Høringen udsendes parallelt med høring om ændring af bekendtgørelse om autorisation og registrering af fødevarevirksomheder m.v., udkast til bekendtgørelse om fødevarehygiejne og udkast til bekendtgørelse om handelsnormer for æg, da der er direkte sammenhæng mellem bestemmelserne i disse bekendtgørelser for så vidt angår spørgsmålet om salg af animalske fødevarer direkte fra primærbedriften (den såkaldte stalddørspakke).

Baggrund

Det overordnede formål med ændring af slagtefjerkræbekendtgørelsen og konsumægsbekendtgørelsen er at tilpasse salmonellakontrollen til de nye udkast til autorisation- og hygiejnebekendtgørelser, der udvider primærproducenters adgang til at levere stalddørs-produkter/primærprodukter, herunder æg og fjerkræ, direkte til den endelige forbruger og til lokale detailvirksomheder, der leverer direkte til den endelige forbruger.

Herudover er der foretaget en række andre ændringer i bekendtgørelserne, som vil blive gennemgået nedenfor.

De nye ændringer i udkastet til ny slagtefjerkræbekendtgørelse

Ændringer i forhold til ovennævnte afsætningsmuligheder for salg af udtaget/åbnet fjerkræ

I de nye udkast til autorisationsbekendtgørelse åbnes der for salg af udtaget/åbnet fjerkræ (dvs. fjerkræ, som er plukket og tømt for organer) direkte til endelige forbrugere ved stalddørssalg, og til lokale butikker og restauranter, som ligger inden for 50 km fra besætningen.

Besætninger, hvorfra der omsættes udtaget/åbnet fjerkræ (dvs. fjerkræ, som er plukket og tømt for organer), direkte til endelige forbrugere ved stalddørssalg, og til lokale butikker og restauranter, skal være underlagt salmonellakontrol, således at fødevaresikkerheden fastholdes, samtidig med at omkostningerne til salmonellakontrollen holdes på et rimeligt niveau.

Når fjerkræ åbnes og organerne udtages, er der tale om slagtemæssig behandling og så kræver de gældende regler i slagtefjerkræbekendtgørelsen, at flokken skal være undersøgt for salmonella. Fødevarestyrelsen har vurderet, at det vil være for omfattende at anvende det gældende prøveprogram for mindre besætninger, der omsætter op til 500 stykker udtaget/åbnet fjerkræ om året ved stalddøren og til lokale detailvirksomheder. Fødevarestyrelsen har derfor på baggrund af en risikovurdering fra DTU udarbejdet et nyt salmonellaprøveprogram for disse besætninger.

Efter det nye prøveprogram skal den enkelte besætning undersøges tre gange om året ved indsendelse af 2 sokkeprøver pr. gang, når der sælges åbnet fjerkræ ved stalddørsslag og til lokale butikker og restauranter. Samtidig stilles der krav om, at det seneste prøvesvar ikke må være mere end 18 uger gammelt, når dyrene slagtes. Kalkuner skal undersøges to gange årligt ved indsendelse af 2 par sokkeprøver pr. gang samtidig med at der stilles krav om, at det seneste prøvesvar ikke må være mere end 26 uger gammelt. Det nye prøveprogram er indsat som bilag 5 til bekendtgørelsen.

Flokke, hvor der er påvist salmonella, skal behandles efter eksisterende regler i slagtefjerkræbekendtgørelsen vedr. fund (dvs. slagtning og varmebehandling af høns- og kyllingekødet).

Der er ingen ændringer for så vidt angår uåbnede/lukkede kyllinger og kalkuner, som sælges ved stalddørssalg til den endelige forbruger. Disse kyllinger og kalkuner er fortsat ikke omfattet af krav om salmonellakontrol. Der stilles ikke krav om salmonellakontrol af uåbnede kyllinger, som sælges til lokale detailvirksomheder, fx restauranter.

Der er ikke lagt op til, at der skal være salmonellakontrol af andet fjerkræ end høns/kyllinger og kalkuner.

Øvrige ændringer i forhold til den gældende bekendtgørelse

- § 1 er justeret rent sprogligt. Der er ikke ændret ved indholdet i bestemmelsen.
- Der er indsat en række nye definitioner i § 2, herunder er definitionen på kritisk resistente salmonella blevet udvidet med carbapenemer (nr. 13). Begrundelsen herfor er, at denne antibiotikatype er medtaget i det nye resistens panel fra Kommissionen. Definitionen på stalddørssalg i nr. 14 er blevet justret i forhold til de ovennævnte afsætningsmuligheder.
- I § 3, stk. 4, § 4, stk. 1, § 7, stk. 4, 11, stk. 3, § 23, stk. 3, § 24, bilag 1, kapitel 2, nr. 10 og i det nye bilag 5, kapitel 3, nr. 11 er det præciseret, at salmonellaundersøgelsen skal foretages på et akkrediteret laboratorium, der er udpeget af Fødevarestyrelsen.
- § 7 er justeret rent sprogligt. Der er ikke ændret ved indholdet i bestemmelsen. I stk. 5, litra c er der dog indsat en ny undtagelse vedrørende fjerkræflokke, hvorfra der alene sælges uåbnet fjerkræ ved stalddørssalg.

- § 8 er blevet præciseret og opdateret sprogligt. Der er ikke ændret ved indholdet i bestemmelsen.
- Der er sket en opbrydning af § 11, stk. 1, således at der nu er tale om to stykker. Der er ikke ændret ved indholdet i bestemmelsen.
- I § 14, stk. 4 er der indsat en ny undtagelse vedrørende slagtninger foretaget med henblik på stalddørssalg.
- Der er sket en ombrydning af § 15, således at den gældende stk. 4 (nu § 16) og stk. 5 (nu § 17) er udskilt til to selvstændige bestemmelser. Der er ikke ændret ved det indholdsmæssige i bestemmelsen.
- I § 19 er der indsat en undtagelse vedr. slagtninger foretaget med henblik på stalddørssalg (ny stk. 5).
- Formuleringen i § 20, stk. 2 er ændret, således at det nu er præciseret, at en flok med kritisk resistent salmonella først kan erklæres fri herfor, når flokken er slagtet eller aflivet og enten destrueres eller anvendes til andet formål, som ikke medfører en smitterisiko, og som er accepteret af Fødevarestyrelsen, og rengøring samt desinfektion er godkendt af Fødevarestyrelsen.
- Der er sket en ombrydning af den nugældende § 21, stk. 1, således at bestemmelsen er udskilt til to selvstændige bestemmelser. Der er ikke ændret ved indholdet i bestemmelsen. Referencen i stk. 2 er opdateret.
- Nugældende § 22 opdeles i hhv. § 24 og § 25. Der er ikke ændret ved indholdet i bestemmelsen.
- I § 26 (nu § 29) er der indført en undtagelse vedr. besætninger, som alene sælger ved stalddørssalg.
- I bilag 1, kapitel 1 er der indført en definition på ”gødningsprøve på 60 g” (ny nr. 2)
- I bilag 1, kapitel 1, nr. 3 samt i nr. 7 (ny) er der indsat en undtagelse, hvorefter der for flokke i anlæg, hvor det på grund af strølsens beskaffenhed ikke er muligt at udtage sokkeprøver, i stedet kan udtages gødningsprøver.
- I bilag 1, kapitel 3, nr. 13), er det præciseret, at det kan accepteres, at der anvendes alternative metoder til sokkeprøver, hvis metoderne er validerede på grundlag af referencemetoden, og hvis der anvendes en metode, der er certificeret af en tredjepart i overensstemmelse med protokollen i EN/ISO-standard 16140 eller andre internationalt anerkendte lignende protokoller.
- Opstillingen i skemaet i bilag 4 er ændret. Indholdet er fortsat det samme.
- Herudover er der foretaget en række mindre ændringer i bekendtgørelsen. Ændringerne er hovedsageligt af sproglig karakter.

De nye ændringer i udkastet til ny konsumægsbekendtgørelse

Ændringer i forhold til ovennævnte afsætningsmuligheder for salg af konsumæg

De nye regler i autorisations- samt hygiejnebekendtgørelser betyder, at stalddørssalg af æg nu udvides til også at omfatte direkte salg til lokale detailvirksomheder. Besætningsejeren må afsætte op til 100.000 æg til de endelige forbrugere direkte fra bedriften ved stalddørssalg, via egen gårdbutik/restaurant/café

på bedriften eller via egen bod på lokale markeder eller ved salg til lokale detailvirksomheder via eget ægpakkeri, der er autoriseret til begrænset lokal omsætning.

Der åbnes således i autorisationsbekendtgørelsen mulighed for autorisation af ægpakkerier, som autoriseres til begrænset, lokal omsætning. Den nye ordning betyder, at primærproducenten også kan oprette eget ægpakkeri med autorisation til begrænset, lokal omsætning og herfra kan levere æg til lokale detailvirksomheder (butikker og restauranter), som ligger inden for en radius af 50 km fra ægpakkeriet

Æg fra besætninger med højst 500 høns, som leverer under 100.000 æg årligt til den endelige forbruger, skal kontrolleres efter det lille salmonellaprogram, dvs. at æg undersøges for antistoffer mod salmonella hver 18. uge.

Levering til den endelige forbruger kan være:

- direkte fra bedriften ved stalddørssalg,

Som noget nyt, må disse også levere:

- via egen gårdbutik/restaurant/café på bedriften eller
- via egen bod på lokale markeder eller
- til pakkeri med autorisation til begrænset, lokal omsætning,

Det eksisterende prøveprogram med tre årlige undersøgelser (hver 18. uge) af flokke med under 500 dyr vurderes at være tilstrækkeligt i forhold til ovenstående nye afsætningsmuligheder.

Besætningsejere som har over 500 høns eller som leverer mere end 100.000 æg årligt til den endelige forbruger (som beskrevet ovenfor) eller som ønsker at levere æg til et ægpakkeri med autorisation uden begrænsninger, skal kontrollere flokken efter det store salmonellaprogram. Der skal undersøges sokkeprøver (gødning) for salmonella hver 2. uge. Ægpakkeriet har ingen begrænsninger og kan frit omsætte æg til andre fødevarevirksomheder eller til ægproduktvirksomheder.

Der ændres således ikke ved frekvensen for prøveudtagning for salmonella i de to eksisterende salmonellaprogrammer.

Der skal ved mistanke om smitte tages mistankeprøver til undersøgelse for salmonella. Hvis mistankeprøverne er positive for salmonella, betragtes hele flokken som smittet i overensstemmelse med de gældende regler. Æg fra flokke, hvor der er mistanke om eller påvist salmonella, skal behandles efter gældende regler (dvs. varmebehandling af æg, slagtning og varmebehandling af kødet fra de slagtede dyr).

I § 1, nr. 17 udvides definitionen på stalddørssalg fra levering af æg ved stalddøren til også at omfatte levering af æg fra egen gårdbutik/restaurant/café på bedriften og direkte salg fra egen bod på offentlige lokale markeder.

Der er indsat et nyt stk. i § 9, stk. 2, hvorefter ejeren af et ægpakkeri med autorisation til begrænset, lokal omsætning skal sikre sig, at æg leveret til pakkeriet kommer fra hønsehold, der er undersøgt for salmonella med negativt resultat samtidig med at der stilles krav om, at det seneste analyseresultat ikke må være mere end 130 dage gammelt.

Øvrige ændringer i forhold til den gældende bekendtgørelse

- § 1, nr. 14: definitionen på kritisk resistente salmonella er blevet udvidet med carbapenemer. Begrundelsen herfor er, at denne antibiotikatype er medtaget i den nye resistens panel fra Kommissionen.
- I § 15, stk. 2 er referencen opdateret.
- Tidsfristen i § 16 er præciseret.
Formuleringen i § 17, stk. 2 er ændret, således at det nu er præciseret, at en flok med kritisk resistent salmonella først kan erklæres fri herfor, når flokken er slagtet eller aflivet og enten destrueres eller anvendes til andet formål, som ikke medfører en smitterisiko, og som er accepteret af Fødevarestyrelsen, og rengøring samt desinfektion er godkendt af Fødevarestyrelsen.
- Herudover er der foretaget få, mindre ændringer i konsumægsbekendtgørelsen. Ændringerne er hovedsageligt af sproglig karakter.

Vurdering af overimplementering i forbindelse med høring af udkastene

Fødevarestyrelsen vurderer, at bekendtgørelsen ikke vil medføre væsentlige erhvervsøkonomiske konsekvenser for erhvervslivet.

Der er EU-regler for salmonellaovervågning for slagtekyllinger og konsumæg. De danske regler på området er imidlertid mere omfattende, idet Danmark har nultolerance for salmonella i kyllingekød. Danmark har desuden ansøgt om særstatus for kyllingekød. I forhold til konsumæg indebærer de mere vidtgående regler, at Danmark har opnået særstatus for salmonella i konsumæg.

Reglerne for overvågning og kontrol af salmonella og campylobacter i slagtekyllinger og salmonella i konsumæg er nationale særregler.

Der er udelukkende et generelt krav i zoonoseforordningen¹ om, at medlemslandene skal overvåge

¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 2160/2003 af 17. november 2003 om bekæmpelse af salmonella og andre bestemte fødevarerborne zoonotiske agenser (med senere ændringer).

forekomsten af salmonella i produktionen. Det er tilsvarende et generelt krav i zoonosedirektivet² om, at medlemslandene skal overvåge forekomsten af campylobacter i produktionen.

Ændringerne i bekendtgørelsen omhandler alene nationalt fastsatte bestemmelser. Reglerne er en følge af handlingsplanerne for salmonella og campylobacter, som er udarbejdet sammen med erhvervet.

Frist for høringssvar

Fødevarestyrelsen skal bede om eventuelle bemærkninger til udkastet senest den **senest den 23. februar 2016**.

Spørgsmål til udkastet til ændring af slagtefjerkræbekendtgørelsen eller konsumægsbekendtgørelsen kan rettes til undertegnede på gusl@fvst.dk eller Pernille Charlotte Sørensen Tillisch på pes@fvst.dk

Bemærkningerne bedes sendt pr. e-mail til gusl@fvst.dk. Eventuelle bemærkninger til konsumægsbekendtgørelsen bedes mærket med j.nr. 2015-28-31-00124 og tilsvarende bedes bemærkninger til slagtefjerkræbekendtgørelsen mærket med j.nr. 2015-28-31-00125.

Indkomne høringssvar fra eksterne høringspartere vil blive offentliggjort på høringsportalen på www.hoeringsportalen.dk efter endt høringsperiode.

Videre proces

Bekendtgørelserne forventes at træde i kraft 1. juli 2016 samtidig med udkast til bekendtgørelse om handelsnormer for æg, udkast til bekendtgørelse om fødevarehygiejne og bekendtgørelse om autorisation og registrering af fødevarevirksomheder m.v. Da sidstnævnte bekendtgørelser skal notificeres overfor Europa-Kommissionen og de øvrige medlemslande, kan de først sættes i værk efter notifikationsperioden. Notifikationsperioden er afhængig af om der kommer bemærkninger fra Kommissionen og/eller andre medlemsstater. Perioden er mellem 3-6 måneder.

Med venlig hilsen

Gülay Öcal
Fuldmægtig, cand.jur

² Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/99/EF af 17. november 2003 om overvågning af zoonoser og zoonotiske agenser, om ændring af Rådets beslutning 90/424/EØF og om ophævelse af Rådets direktiv 92/117/EØF (med senere ændringer).